άρθρο

Δήμαρχος, επιχειρηματίες και ΑΠΘ

Πρόσφατα περίπου 80 Θεσσαλονικείς υπέγραψαν κείμενο με κύριο αίτημα την υποστήριξη του σχεδίου νόμου που έχει κατατεθεί από το υπουργείο Παιδείας. Το κείμενο αυτό διακινήθηκε από το γραφείο του δημάρχου, κ. Μπουτάρη, και ειδικότερα από το σύμβουλό του, κ. Καμάρα.

Η πρώτη διαπίστωση από το κείμενο είναι ότι είναι πολύ σημαντικό για τη Θεσσαλονίκη και το ΑΠΘ το ότι υπάρχουν 80 Θεσσαλονικείς, κυρίως επιχειρηματίες, που ενδιαφέρονται για το νομικό πλαίσιο των πανεπιστημίων και συνακόλουθα για τη βελτίωση της δημόσιας εκπαίδευσης προς όφελος της κοινωνίας. Είναι επίσης πολύ σημαντικό ότι αυτή η προσφορά για την αναβάθμιση των πανεπιστημίων ξεκινά από τη Θεσσαλονίκη. Το ότι σε κανένα άλλο δήμο της χώρας που υπάρχει πανεπιστήμιο δεν έχει αναπτυχθεί ανάλογη πρωτοβουλία πιθανόν να σχετίζεται αφενός με το ότι η Θεσσαλονίκη έχει δήμαρχο έναν επιτυχημένο επιχειρηματία και αφετέρου με το ότι το ΑΠΘ αποτελεί ελκυστικό χώρο λόγω της μεγάλης περιουσίας που διαθέτει. Προφανώς, η υψηλή επιχειρηματική αντίληψη του κ. Μπουτάρη του έδωσε τη δυνατότητα να αντιληφθεί πρώτος την επιχειρηματική ευκαιρία που το ΑΠΘ προσφέρει λόγω της περιουσίας του κι έτσι να καλέσει και τους άλλους επιχειρηματίες της πόλης στη δημιουργία της πρώτης ομάδας παρέμβασης στην ανώτατη εκπαίδευση.

ΤΟΥ ΙΩΑΝΝΗ Δ. ΠΑΝΤΗ
Καθηγητή Οικολογίας
και αντιπρύτανη ΑΠΘ

Αφού ήδη υπάρχει τόσο μεγάλη προσφορά συμμετοχής για τις επτά θέσεις των εξωτερικών μελών στα συμβούλια των πανεπιστημίων που ο νέος νόμος φέρνει και επειδή απουσιάζουν σκοπίμως οι κανόνες και τα κριτήρια επιλογής έτσι ώστε να υπάρχουν περιθώρια αυθαιρεσίας, θα πρέπει για την προάσπιση του δημόσιου συμφέροντος να τεθούν από τα πανεπιστήμια εξειδικευμένα κριτήρια για τους επιχειρηματίες που θα ήθελαν να συμμετάσχουν μελλοντικά στα συμβούλια.

Καταθέτω προς συζήτηση ένα μικρό σύνολο εν δυνάμει κριτηρίων:

1. **Οι επιχειρήσεις** τους να είναι οικονομικά εύρωστες και να μην είναι υπερχρεωμένες στις τράπεζες.
2. **Να μην** είναι κρατικοδίαιτες και κατά συνέπεια να μην εξαρτώνται από την εκάστοτε πολιτική εξουσία.
3. **Να μην** παράγουν προϊόντα ή να προσφέρουν υπηρεσίες που δε συνάδουν με την Ακαδημαϊκότητα των Ιδρυμάτων (να μην είναι Casino, εταιρίες παραγωγής προϊόντων καπνού, ποτών κ.λπ.).
4. **Να μην** έχουν δικαστικές εμπλοκές, να μην έχουν καταδικαστεί και να μην υπάρχουν δικαστικές εκκρεμότητες.
5. **Τα αποτελέσματα** των επιχειρηματικών τους δραστηριοτήτων να μην είναι αρνητικά για το περιβάλλον και τη δημόσια υγεία.
6. **Να μην** υπάρχει καμία σχέση μέχρι τρίτου βαθμού συγγένειας με ιδιωτικούς εκπαιδευτικούς οργανισμούς ανταγωνιστικούς με τα πανεπιστήμια.
7. **Να μην** έχουν μεταφέρει τις κύριες δραστηριότητές τους ή την έδρα λειτουργίας τους για φορολογικούς ή άλλους λόγους εκτός Ελλάδος (π.χ. offshore εταιρείες).
8. **Να μη** διατέλεσαν χορηγοί σε πολιτικά κόμματα, θρησκευτικούς ή άλλου τύπου οργανισμούς αφού κύριο μέλημα των πανεπιστημίων πρέπει να είναι η ανεξαρτησία τους από εξωτερικά προς το πανεπιστήμιο κέντρα εξουσίας.
9. **Να έχουν** υψηλού επιπέδου σπουδές σε μεταπτυχιακό κυρίως επίπεδο.
10. **Οι επιχειρήσεις** τους να ανήκουν τουλάχιστον στο 5% της παγκόσμιας κατάταξης των αντίστοιχων επιχειρήσεων αφού τα Ελληνικά μεγάλα Πανεπιστήμια (ΑΠΘ, ΕΚΠΑ και ΕΜΠ) βρίσκονται στο 1%-3% της παγκόσμιας κατάταξης (είναι στις λίστες από 200 έως 600 σε σύνολο παγκοσμίως 20.000 πανεπιστημίων).

Επιπρόσθετα των παραπάνω κριτήριων θα πρέπει να λαμβάνεται υπόψη και η συνέπειά τους ως προς την ανάγκη ύπαρξης της δημόσιας εκπαίδευσης όπως αυτή μπορεί να επιβεβαιωθεί από την προσωπική συμμετοχή τους ή των μελών των οικογενειών τους σε Δημόσια Εκπαιδευτικά Ιδρύματα.

Τέλος επειδή, σύμφωνα με το σχέδιο νόμου του υπουργείου Παιδείας, τα Πανεπιστήμια πρέπει να διοικούνται από διεθνούς κύρους προσωπικότητες θα πρέπει για τα εξωτερικά μέλη των Συμβουλίων να γίνεται Διεθνής Διαγωνισμός έτσι ώστε να περιοριστεί ο τοπικός επαρχιωτισμός και να αυξηθεί η εξωστρέφεια και ο διεθνής χαρακτήρας των Ελληνικών Πανεπιστημίων. Ποιος δε θα ήθελε τον Bill Gates στο Πανεπιστήμιό του ή κάποιον άλλον αντίστοιχου βεληνεκούς επιχειρηματία;

Αλήθεια πόσοι από τους 80 Θεσσαλονικείς, οι περισσότεροι των οποίων είναι επιχειρηματίες, φίλοι του κ. Μπουτάρη, εκπληρώνουν τα παραπάνω κριτήρια έτσι ώστε να διασφαλιστεί το δημόσιο συμφέρον όταν θα καλυφθούν οι 7 θέσεις των εξωτερικών μελών του Συμβουλίου του ΑΠΘ;

Με όλα τα παραπάνω ήθελα να δείξω ότι όλοι οι νόμοι έχουν πολλαπλές αναγνώσεις και οι εύκολες απαξιωτικές δηλώσεις για τους πανεπιστημιακούς και τα Πανεπιστήμια μπορούν να αντιστραφούν και να κατευθυνθούν προς όλες τις κοινωνικές ομάδες, φτάνει κάποιοι να αποφασίσουν να εκμεταλλευτούν τους διάφορους κοινωνικούς αυτοματισμούς. Το να υπηρετήσεις την πολιτική εξουσία σε μια σύγκρουση με τα πανεπιστήμια καμιά φορά είναι μια δυσβάστακτη υποχρέωση που οδηγεί σε υπερβολές που εμείς όμως, ως Ακαδημαϊκοί δάσκαλοι, πρέπει να κατανοούμε.